RABULISTERNE.

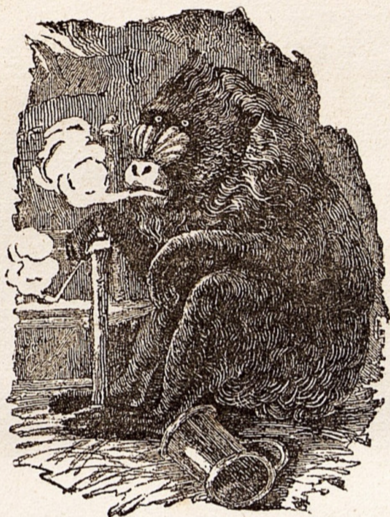
Galla-Spektakel

i Twå Akter,

med

Chörer, Balletter, Chocker och ett briljant Fyrverkeri till slutet.

Med en Plansch.

En Rabulist af äkta skrot och korn.

Han tyckes hvila sina lurfviga ben efter de starka opinionsyttringarna i Hofrätten. Rôkhvirfveln, som ur hans breda mun framskjuter, är en profsort af det «*förskräckliga vädergiftet*», med hvars tillblandande han är sysselsatt. Hvilande med den högra framtassen på sin tumstock, hvarmed han a posteriori mäter «ställningar och fôrhållanden», framsträcker han gravetetiskt den venstra till kyssning, hvilket bevisar, att han är något hemmastadd i det ädla Publicisteriet. Klorna, genom stenkastning mycket krôkta, synas något klyppta af Hästgardet. Fôr ôfrigt, ehuru han, efter hvad den kullslagna kannan tillkännagifver, fôr dagen slutat sitt kannstöperi, tyckes det på hans fundersamma fysionomi, som vore han sysselsatt, antingen med fôrfattandet af några duktiga kärnspråk till insamlingen fôr Crusenstolpe, eller med letandet efter qvicka infall, i händelse han infôr Kongl. Poliskammaren kommer stå till ansvar fôr sina rysliga Rabulisterier.

RABULISTERNE.

Galla-Spektakel

i Två Akter,

med

Chörer, Balletter, Chocker och ett briljant Fyrverkeri till slutet.

Icke resonnera!
Bara arrestera!
Arrestera!
Gammalt ordspråk.

STOCKHOLM,
TRYCKT HOS A. G. HELLSTEN.
1838.

VÖRDADE PUBLICUM!

I glädjen öfver att jag, oaktadt alla de heroiska uppträden, hvartill de sednare dagarne varit vittnen, alla de vilda rabulisterier, hvarmed Birgers gamla stad öfverflödat, ännu befinner mig bland de lefvandes antal, att ingen förflugen *muskettkula tagit min ryggrad i besittning eller något* påfluget *sabelhugg trepanerat mina ansigtslineamenter, egnar jag åt dig, vördade Publicum! efterföljande Teaterpjes, ej fordrande derför något annat pris, än det som bakpå omslaget står skrifvet.*

«Jag söker hvarken Hofgunst eller Folkgunst« — *se der ett præludium, med stor förkärlek uppstämdt af mången högbröstad sångare, så väl innom de respektive RiksStånden, som eljest när någon opinionskomposition varit i fråga, sjelfva visan månde gå i hvad tonart som helst, och är en väl utarbetad dissonans, som, efter att uppåt hafva genomlöpt hela den kromatiska skalan, slutligen upplöses i en konsonans, hvars sista ljufvaste drillar förlora sig i salongernas stjernhvimmel. Visserligen har detta præludium, genom dess alltför ofta repeterande, trädt in på slagdängans område; men hvad betyder väl detta för samtidens långöron, för hvilka det i alla åldrar tonar med förökadt välljud, öfverträffande nästan allt, jemförligt endast med gammal ost, som ju äldre och murknare, desto bättre och välsmakligare. — Äfven jag griper i mina strän-*

gars messing, för att inför dig, vördade Publicum, sjunga detsamma; äfven jag sträfvar att bilda min röst till en patriotisk Baryton, för att, när det gäller, ha ett omfång, lämpligt så väl för den öfvergälla oppositionstenoren, som den underdåniga Hurrabasen. Detta är tidens tonkonst; lefve densamma! — —

Man säger väl, att Patriotismen, lik en delinquent, slites emellan Hofsmickret och Popularitetsbegäret, derigenom att det förra *drar Regenterne ifrån Folken och det* sednare *Folken ifrån Regenterne; att* den *undergår en rådbråkningsprocess, som slutar med* dess *upplösning, att till bålet, hvarpå* den *skall förtäras, det* förra *samlar näringsämnen, det* sednare *gjuter olja i elden och att slutligen de glödande kolen falla på nationens hufvud: — Hvilket dumt prat! — Vet, Herr Rabulist, att den Jakobinska mössan och den Adliga hjelmen, hvar för sig, äro lika goda patriotiska hufvudbonader; att den ena icke behöfver skämmas för den andra, och att de ganska väl kunna hålla vaktombyte på samma nacke. — Men man säger så mycket annat dumt: man säger t. ex. att i dessa dagar timat ovanliga och hiskliga evolutioner och demonstrationer; att underfulla stjernfall vankats; både för bröstet och pannan; att luntor så väl* tidningar *som af* blår *vexlat lågor och rökhvirflar med hvarandra; att icke blott Publicismens Hanar, utan ock Handgevärens ännu äro i* spänd *väntan. — Brutale Idiot! du känner allt för väl, med hvilken pomp och ståt* ett *Majestäts kröning måste firas,*

och förundrar dig öfver, att samma ceremoni, om också i mer storartad stil, följes, när på en gång flere *Majestäter blifva smorde! — Visserligen medger jag, att de så kallade* »blåögda Fröknarna«, *åt hvilka ceremonien i synnerhet varit anförtrodd, kunnat gått litet mindre* bakdelsaktigt *till väga med sina smällande svärdskyssar, och att kröningsmedaljerna allt för väl kunnat varit något mindre blyhaltiga. — Man säger också* — tempora mutantur et nos mutamur in illis — *att Norden, tack vare de nyttiga odlingslånen! blifvit ett Canaan; att rågåkrarna och hafrefälten skola fyllas af den Mosaistiska mannan; att Arons kalf och Götha Lejon skola börja kapplöpning på samma fält, och att Jerusalems skomakare äfven i norden fått en hällfast hylla, hvarpå han kan placera sin mossbeluppna* läst*knippa: — Nå, hvad är det för ondt i allt detta, din fördomsfulle best? — Afundas du Nordens gamle Skogman en bostad i det nya Jerusalems gyllene kolonner? — Nej, lefve den heliga staden! Lefve de vackra Judinnorna, hvilkas blixtrande ögon med full valuta och mångdubblad procent skola för oss presentera alla de* reverser, *deras fäder uppburit, och framför allt, lefve de* långa näsorna! *Hurrah! —*

Vördade Publicum! rynk ej på pannan; jag är lika litet «hvit« som «afvit.« — Möjligtvis hugger äfven jag i sten; men denna sten passar hvarken såsom Svederii, till piedestaller för våra statsmäns statuer, eller till «opinions-yttringar« på fönsterrutorna.

Jag är något teatralisk kanhända, men jag hatar spelet bakom kulisserna. — Jag önskar, för att tala förnumstigt, att Hofsmickret och Popularitetsjagten, å ömse sidor, inskränka sin verksamhetskrets, att publiciteten kastar bort de långskrangliga smaltimrade styltorna och håller sig på de ben, naturen henne gifvit hafver, och, framför allt, att de gyllene klenoderna på bröstet och i fickan gifva vika för fosterlandskärleken, den dyrbaraste juvelen en nation äger! — Men, det börjar bli oroligt på parterren och logeraderna — åskådare och sujetter nöta skosulorna — orchester stämmern in — Jag drar mig åt sidan — Här har jag t. f. Öfverståthållarens Proklamation — Victoria! jag har en talisman mot hvisslingarna och hurraropen — Få se, om han äfven skyddar mot Recensenternes sabelhugg!

FÖRFATTAREN.

PERSONERNE:

STATSTIDNINGEN.
MINERVA.
FREJA.
AFTONBLADET.
DAGLIGT ALLEHANDA.
EN STADSFISKAL.
EN HÅSTGARDIST.
EN FRÅMLING.
Rabulister, Spyrlingar, ljusblåa Paschar, Vålnader af indragna Tidningar, Irrblåss och Lycktgubbar.

Till Ouverture spelas: "*Det gamla Götha Lejon hvilar &c.*," vid hvars sista toner Ridån med en stark hvissling *) uppgår.

FÖRSTA AKTEN.

(*Theatern föreställer en liten solbeglänst terräng utanför näringsstället* »Vördnadsfulla foten.» *Den herrliga skylten glimmar i tusende färger mot den i* öster *uppgående morgonsolen. På ett utanför den låga byggnaden stående bord ser man en mängd flaskor par vid par, innehållande ett mörkt fluidum med ljusa prunkande etiketter utanpå. Ett stort oxhufvud långkork reser sig, lik ett tempel, i fonden. Laggarne tyckas något gissna, hvarföre också en mängd virke ligger uppstappladt bredvid, i händelse nya laggar och band af behofvet skulle påkallas. Allt tyckes beräknadt på mycken theatereffekt, hvilken naturligtvis beror på det* subjektiva omdömet.

MINERVA (*i sin gamla bruna klänning, nattmössan på hufvudet och de bekanta tofflorna på fötterna, något uppförgylda kanhända, stående med ögonen på skylten och händerna hopknäpta öfver magen*).

Dig »välbekanta *vördnadsfulla fot*,» tackar jag, att jag äfven i dag med nyväckt mod, frisk till själ och kropp, kan njuta af dina gyllene ränder, ditt glim-

---

*) Så framt den ej är af vederbörande förbjuden.

mande blankläder och dina outsliteliga sulor! — Hvarje dag, när solen lyfter klarpannan öfver skogstopparne, och hvarje afton, när han åter tillskrufvar kranen på sitt outtömmeliga ljusfastage, vill jag kring dig göra min Eriksgata, än beundrande dina högvälburna tår, hvarmed du så mången gång sparkat den jakobinska mössan i vädret, än med förtjusning hvilande vid din häl, hvars gyllene sporre surrar omkring för vinden till skräck för de skränande oppositions-kråkorna, som oroa mina sparrisfält. *(Reser sig på tåspetsarne och kysser skylten)* Jag tackar dig! Jag tackar dig! (*slickar sig om munnen*) Hvilken ljuf honungsdagg läskar icke min tunga! Det smakar som kyssen på ett *rosenblad* — — Det är märkvärdigt, hur allt kan förändra sig med tiden och åren: äfven jag har haft min poetiska paroxysm. Det var en tid då jag med Polyfems öga slängde kring diktens insjöar, solade mig i de lugna vågorna och fröjdades åt de fria vindar, som lekte kring dess stränder! Jag var då en bygdens tärna, frisk som en blomkålsplanta, men också inskränkt och enfaldig som hufvudet på densamma: — snart fick jag vind i kjortelen och halkade öfver det äckliga sötvattnet in i det politiska hafsskummet, och då, när jag på de Italienska farvattnen med min spannmålslast på ryggen sväfvade mellan himmel och djup, var det du, »vördnadsfulla fot,» som, lik en planka i hafsnöd, räcktes mig till räddning — och nu flyter jag så lätt med dig, leende så väl åt det poetiska som det prosaiska skeppsbrottet — — Hå, hå! Ja, ja! *(tömmer*

en mugg morgon-likör) Det är en mager tid hvari vi lefva; men den som klokt förstår fylla skrynklorna i dess panna, om det också blott vore med spaltfyllnad, kan temmeligen bra ta sig fram, isynnerhet om han ej bekymrar sig om det, som ligger bakom honom; men det är också en farlig tid — farlig? — Visserligen för dessa demagogiska syltfötter, som göra luftsprång mellan barrikaderna och fönsterrutorna, men för den, som står på en sådan fot som din *(blickar med en obeskriflig ömhet på skylten)*, för den är den ej farlig, utan tvertom »faderlig» — faderlig i detta ords sannaste och skönaste bemärkelse — faderlig ifrån början allt intill *ändan*. — — *(pustar)* Den som bara hade det der oxhufvudet i ordning; ty det lider åt vintern och man måste fylla sina visthus, på det utminuteringen måtte ha sin jemna gång! — — *(träder åt fonden der oxhufvudet står)* Nog har jag serverat duktigt i mina dar; mer än mången gång ha mina kunder varit yra i hufvudet; ej sällan har jag sjelf, som det en hederlig värdinna egnar och anstår, genom de mångfärgade glasen sett lysande stjernfall — — och ändå *(tar sig på sina bröst)* finnes ej här något, som kan höja mig öfver hopen — icke en gång en medalj för goda gerningar eller fin spånad! — — Ole Bull fick en Wasa-orden i briljanter — — äro ej mina melodier så behagliga som hans? mina konstgrepp så beundransvärda som hans? Äro mina skrufvar eller mitt konfonium lösare än hans? — Har man glömt de tjusande toner jag framlockat till och med bakom

stallet? Har jag således ej skäl till missnöje? — Jo visserligen — — och likväl fordrar man att jag skall uppoffra mina återstående dagar i Kammarillans tjenst — — otacksamma Minerva! Hvadan denna obelåtenhet! — Din «vördnadsfulla fot» är ju devuemangets säkraste pelare, och bör ej detta vara tillräckligt smickrande för dig? — Men jag har tyckt mig märka, att man mindre omfattar mig än förut, mina visthus blifvit mindre väl försedda — och jag sjelf *(med en hemsk min)* magrare. — — Åh, det gifves ett medel, hvarigenom jag på nytt skall visa min oumbärlighet och visa att jag är, såsom *Spegeln*, ganska riktigt reflekterar: «det enda *hufvudstadsblad*, som har mod och förstånd att tänka på egen hand och yttra hvad det tänker.» Jag vill derföre under dessa kritiska dagar fösöka dansa efter egen pipa. — — Visserligen blir det mig något ovant, och min skylt kommer utan tvifvel att gnissla för det konträra vindkastet, men tålamod bara; den nya oljan på dess förrostade hakar skall snart försona allt. Låtom oss då göra en liten repetition *(gör från den ena sidan af theatern till den andra de på en gång mest komiska och gravetetiska språng, under ett så förfärligt dunsande, att* Statstidningen, *som oförmodadt framträdt på scenen, snafvar på de rebelliska tiljorna och faller öfver ända).*

STATSTIDNINGEN *(länge liksom döfvad af den obchagliga trädsmaken, utbrister slutligen under ett beståndigt ömmande).*

Skäms ni intet, min bästa fru, öfver att så der dansa ikull bättre folk!

MINERVA (*reser upp henne*).

Jag ber aldraödmjukast om förlåtelse! Jag hoppas Hennes Nåd ej skadat sig?

STATSTIDNINGEN.

O mon dieu! Jag tror nästan jag brutit sönder något af benen i mitt snörlif, det enda jag har qvar efter salig Lagerbjelke; men hur i all verlden kan en så gammal och vördig matrona, som ni, vara road af sådana barnsligheter? Hvad skulle edra gäster säga, om de sågo er, som till godt folk står i så goda «förhållanden», göra sådana der löjliga och opassande «ställningar?»

MINERVA.

Begriper ej Hennes Nåd, hur helsosamt det är för kroppen, att då och då hämta litet *frisk luft*, i synnerhet när det sker så ingen märker det? Tro mig, Hennes Nåd skulle icke vara så torr och mager, om hon då och då gjorde detsamma. Det beständiga stillasittandet alstrar andtäppa, andtäppan kammarfilosofi, som icke en gång genom Lings sjukgymnastik kan häfvas. — Hvad har Hennes Nåd för öfrigt att befalla?

STATSTIDNINGEN.

Ack, min bästa fru, ni vet utan tvifvel hur obehaglig väderleken under dessa dagar varit; ni vet äfven hur mycket besvär jag har med att få den stora statsklädningen i tillbörligt skick; men hur skall jag bära mig åt för att, under sådana omständigheter som de närvarande, få den så torr och slät som den bör

vara? — Knappt har jag, efter proceduren i bunken, hängt upp henne på de ministeriella strecken till torkning, förrän packet och publicisterne besöla henne med alla de gemenheter den fria yttrande-rätten kan uppfinna. Och om jag, sedan det ändtligen lyckats mig genom militär-demonstrationer hålla hydet på afstånd, vill mangla och stryka densamma, är det mig ändå omöjligt att få ut de obstina vecken och skrynklorna, hvilka äro som de voro väfda i sjelfva tyget, oaktadt jag dertill begagnar manglar, som till och med äro gjorde i Gustaf den I:s tid. — Frun, som är gammal tvätterska, måste ovillkorligen veta något medel, hvarigenom allt detta kan hjelpas. Kanhända jag begagnar för litet stärkelse?

MINERVA,

Snarare för mycket skulle jag tycka, ty nog är den tillräckligt *styf*; men att få sekler-gammalt siden fullkomligt hvitt och slätt hafver sig icke så lätt. — Låt derföre vecken och skrynklorna vara, ty de äga, genom sin ålder, anspråk på vördnad, och, om de skulle presentera sig något för djupa, låtom oss inbilla hopen att det så skall vara. Så gör jag.

STATSTIDNINGEN (*slår ihop händerna*).

Ja, men den låter icke inbilla sig, min goda fru!

MINERVA.

Så dölj alltsammans på ett klokt sätt. Betäck det utnötta tyget med strålande namn och minnesrika vapensköldar.

STATSTIDNINGEN.

Men klädningen håller icke dertill.

MINERVA.

Åh! de äro, tack vare rösten! intet så tunga som man tror.

STATSTIDNINGEN (*rysande*).

Ja men pöbeln har ingen respekt hvarken för namn eller sköldar.

MINERVA.

Ja, ty värr! det förhåller sig så. Nu för tiden hatar man de gamla blommerade fasonerna, och hvarföre? Jo, af det skälet, att de moderna *tryckta* tygerna äro de enda, som falla på läppen. Om man på något sätt kunde få bort dessa *skillingsfabrikater*.

STATSTIDNINGEN (*med ögonen mot höjden*).

Ack min Gud hvad det vore lyckligt! Det kunde ganska lätt låta sig göra, antingen genom ett absolut prohibitiv-system eller genom att endast tillåta *regala* fabriker.

MINERVA.

Hennes Nåd är en beundrarinna af Merkantil-systemets grundsatser, känner jag af gammalt; och en sanning är det, att Regenterne, om ej just Nationerna, derpå rosat marknaden. Likväl visar oss erfarenheten, att de regala monopolierna ej alltid lemnat så fördelaktiga resultater, som man skulle tro; dock bör ej detta hindra oss från att med det första gripa verket an, hvartill vi ha så mycket större anledning, som vi äge en Hartmansdorff, hvars nit lika så mycket ömmar för näringsrätten som för tidnings-

räfsten, med den skillnaden likväl, att, då han tar den förra i en så *inskränkt* form som möjligt, söker han deremot hvad den sednare beträffar, taga en så vidsträckt point de vue, som tagas kan. Vi ha sålede att vid nästa riksdag vänta af honom en ny «exades rigorosum», och att han, blott han får godt bimen träde, *kan* hålla en sådan, är redan ådagalagdt.

STATSTIDNINGEN (*med bekymrad min*).

Hvarföre, min bästa fru, börja med ert gamla pasquillerande om personer, som ej råka vara i er smak? Till Hartmansdorff tycker ni alltid ha ett horn i sidan. År det väl hans *tarflighet*, som förargar er? — Vet ni då ej, att det just är denna hans tarflighet, som gjort honom till en älskling för de stora och en buse för de små?

MINERVA.

Jag tror Hennes Nåd kommer i gråttakten; låtom oss då för all del återvända till ämnet.

STATSTIDNINGEN.

Oändligt gerna vill jag återkomma till ämnet; men jag kan likväl ej underlåta dessförinnan ge er ett *mycket godt* råd: ni har en ovanlig — om ej *utomordentlig*, ty, ser ni, den har endast jag monopolium på — talang, hvarmed ni kan uträtta ännu mycket mer än ni hittills gjort för vårt statsskick. Öfvergif det *half-officiella* lif, hvari ni hittills vegiterat och blif *officiell*, liksom jag! Lyser ej på oss båda samma nådenes sol? (*med tårar i ögonen*) Stråla icke från samhällets höjder samma stjernor på

oss

oss båda? *(Fattar Minervas hand)* Följ er trognaste väns råd, och ni skall alltid förblifva Nordens *pingua Minerva!*

MINERVA *(rörd)*.

Håll upp med ert rörande tal; det suger mig till den grad, att jag nödgas svälja mina egna tårar! — Kors, hvad jag känner mig matt! — Jag måste ha förkylt min mage! Tillåt att jag aflägsnar mig.

STATSTIDNINGEN.

Ni bleknar — *(tar fram en luktvattenflaska)* ni måste ta in några droppar af mitt eau *d'Hannover*.

MINERVA *(tömmer hela flaskan)*.

Om förlåtelse! Jag tror jag drack ur alltsammans; men jag känner mig så *kraftfull* deraf.

STATSTIDNINGEN *(småleende)*.

Jag har mycket mer hemma, min sötaste vän, och vill med det första skicka er ett helt oxhufvud af denna sköna dryck.

MINERVA.

Haf tack Hennes Nåd för denna myckna godhet. Hennes Nåd kan vara öfvertygad, att jag skall göra hvad jag kan, och att jag är lika intresserad af det officiella lefnadssättet, som af «den stora middagsmåltiden i Guildhall.» Emellertid skall jag söka väl smälta de goda råd Hennes Nåd gifvit mig, och tackar slutligen för det jag återigen fått något nytt att tugga på *(går in i krogen)*.

STATSTIDNINGEN *(allena)*.

Alltid samma goda aptit. — — Det är märkvär-

digt, hur det materiella intresset ligger visst folk om hjertat; men är väl jag, som skall hetas lefva i det ideella, lyckligare? — Utan tvifvel. Skulle väl jag mot Minervas mage vilja byta detta strålande riksbeprydda bröst? — Den enda krämpa, hvaröfver jag med skäl kan klaga, är mina dåliga tänder, hvilken härleder sig derifrån, att jag är uppfödd i ett hus, der man lika litet äter, som man hör eller tål talas om rågbröd eller barkbröd; men hinner jag lefva till nästa riksdag, hoppas jag nog de beskedliga representanterne — de måste bli beskedliga! — bestå mig ett parti löständer på samma gång som nya hästskor och sablar åt Hästgardet, i stället för de under dessa oroliga dagar utnötta och sönderhuggna — men, hvem kommer der? — Skall jag tro mina ögon? — Hur vågar väl Freja, det gemena stycket, nalkas dessa heliga trakter? — — Om jag nu skulle passa på och ge henne för alla de gemena sottiser, hvarmed hon öfverhopat mig; alla de lögner hon utspridt på bekostnad af min menlöshet. — —

FREJA *(inkommer hastigt, öfverraskad vid åsynen af Statstidningen)*.

Hvad ser jag! Hennes Nåd här så bittida på morgonen! — Jag trodde, att Hennes Nåd blott höll sig ute om aftnarna.

STATSTIDNINGEN *(förargad)*.

Ja så, du trodde det verkligen, ditt odjur?

FREJA.

Förmodligen tar sig Hennes Nåd litet motion för giktens skull? — Har den nu äfven dragit sig

upp åt tungan, efter Hennes Nåd på gamla dagar också börjat motionera den?

STATSTIDNINGEN.

Det är ej i dag du för första gången gjort mig till föremål för din oförskämda munvighet, ty derunti har du i flera år på ett dig högst värdigt sätt öfvat din tunga. Det är tacken för det jag varit som en mor för din lunsige Kammarjunkare, på den tiden han var en af mina öfversättare; hvem kunde då tro att han skulle bli en af mina —

FREJA (*infallande*).

Öfversittare, menar Hennes Nåd — jo, jo, man ser att skillnaden emellan dessa båda befattningar ofta är lika liten till ändelsen som bemärkelsen. Hvad skulle nu Hennes Nåd säga, om hon fick se honom? Han har nu blifvit så korpulent, att till och med sjelfva Kammarjunkare-uniformen blifvit honom för trång; hvarföre han också, för mera beqvämlighets skull, kastat bort galonerna och satt på sig den röda mössan.

STATSTIDNINGEN.

Förmodligen i den lofvärda afsigten, att med tiden få den förvandlad i en plymagerad hatt? — Men så länge jag lefver, skall han ej komma på min *officiella afdelning*.

FREJA.

Hennes Nåd tänker således bli lika seglifvad som de der «*Sanct-Simonisterna på Baggensgatan?*»

STATSTIDNINGEN (*eldröd i ansigtet*)

För denna gemena insinuation förtjente du en örfil;

FREJA.

Hennes Nåd vill åt mina öron, märker jag; men jag försäkrar det sådant ej är nödigt, ty, oaktadt Hennes Nåd temligen mycket torkat ihop, är öronparet, hvarmed Hennes Nåd figurerar, likväl det enda, som ännu bibehåller sig.

STATSTIDNINGEN *(allt mer och mer uppretad).*

Qvinna! Du kommer mig att glömma min egen värdighet.

FREJA.

Det vore minsan ej för bittida, sedan alla andra redan gjort det.

STATSTIDNINGEN *(alldeles utom sig, upplyfter sina långa krökta fingrar).*

Bäfvar du ej för denna syn?

FREJA.

För denna konselj, af 10 stora kartnaglar, bäfvar jag icke; men se er väl före att ni ej kommer i beröring med mina Rabulister! *(Visar sin motståndserska sina händer, hvarifrån 10 de största och svartaste dödgräfvare-naglar resa sig).*

STATSTIDNINGEN *(med den rysligaste ilska).*

Jag måste ha ut dina kattögon!

FREJA *(ställande sig i positur).*

Ni skulle behöfva dem i ert mörker kanhända?

STATSTIDNINGEN.

Detta är ditt sista ord!

(De klösas.)

FREJA.

Frun begagnar käringknep *(klöser)*.

STATSTIDNINGEN.

»Jag — begagnar — mina — vapen,» som man säger *(klöser och sparkar)*.

FREJA.

Hvarifrån har Hennes nåd lärt sig den förträffliga sparkkonsten? — — Akta! det ministeriella bläckhornet är i fara! *(slår henne öfver näsan.)*

STATSTIDNINGEN *(blöder näsblod)*.

Aj, jag förblöder. Det träffade en pulsåder! *(vänder ryggen till och sparkar.)*

FREJA.

Det var ett kuriöst mod det der. Jag har lust att försöka detsamma *(betalar med samma mynt)*.

STATSTIDNINGEN.

Hjelp! hjelp! O! den fördömda Pressen!

MINERVA *(skyndar ut och rycker ner den vördnadsfulla foten, hvarmed hon attackerar Freja)*.

Den här ha så många fått smaka och likväl medgifva att dess verkan är god.

FREJA.

Fan måtte slåss med två käringar! — Jag måste bort och hämta mina kusiner Aftonbladet och Dagligt Allehanda till hjelp *(springer ut)*.

STATSTIDNINGEN *(repar mod)* *).

Du flyr — men *Stockholms Stads KämnersRätt*

---

*) Den käckhet, hvarmed Statstidningen i dessa dagar farit ut mot den öfriga Pressen, är så anmärkningsvärd, att för-

skall du ej undfly — — — *(tar sig på näsan)* Det var ett gement slag det här — — Blod har flutit — — Blod kräfver blod — — Nu kan det vara tid att börja sina »paraleller»! — *(springer ut åt en annan sida.)*

MINERVA.

Arma Statstidning! — En paralell emellan förståndet och vältaligheten vore dig bäst af nöden. Väl har du för vältaligheten i dina dar fått pris; men för förståndet — derför stiftas sällan Akademier — — Kan då ej jag, med Ludvig den 14:de om Staten och Borgmästaren i Kråkvinkel om Magistraten, utropa: Den ministeriella, neml. den dugligt ministeriella pressen, den är Jag? —

(Ridån faller.)

ANDRA AKTEN.

(Samma dekoration som i den första — på eftermiddagen.)

FRÅMLINGEN. MINERVA.

FRÄMLINGEN.

Om förlåtelse, min Fru! Är detta den vördnadsfulla foten, hvarom jag så ofta hört talas?

---

fattaren ej kunnat underlåta att dramatisera densamma; och att han satt henne i strid med Freja härleder sig, som läsaren af tidningarna lätt kan finna, af den sednares gamla vana att hopspinna qvickheter af den förras ull.

MINERVA.

Ganska riktigt, min herre!

FRÄMLINGEN.

Utvändigt presenterar sig stugan ganska fördelaktigt, ehuru den är nog låg, men *(tittar in genom fönstret)* innanför är den något ostädad, och de der grofva timren i taket se mer murkna, än vördnadsfulla ut.

MINERVA.

Så-å, ni tycker det? — Behaga er mina Franska tapeter lika litet? Ni ser dem ej för sorgflorets skull, kanhända — Ni ser förlägen ut — Ni tycks vara okunnig i vår nyaste historia! —

FRÄMLINGEN.

På intet vis. Jag följer ganska väl med tiden, ehuru den ej gerna följer med mig.

MINERVA.

Hvad är ni då för ett underdjur, om jag får fråga?

FRÄMLINGEN.

En Rabulist, om ni så vill, efter den benämningen nu kommit på modet.

MINERVA.

Aha! — En dagbladsskrifvare törhända? —

FRÄMLINGEN.

Tycker frun vi ha något syskontycke? — Jag är konstförvandt, i händelse det är något mer rekommenderande.

MINERVA.

Förmodligen för oppositionspressens räkning?

FRÄMLINGEN.

Jag kan ej handtera *grofva stilar*, min fru!

MINERVA.

Då tillhör ni den ministeriella —

FRÄMLINGEN.

Ånnu mindre; ty dess stilar ha den ännu större olägenheten, neml. att vara för *fina*.

MINERVA.

Ja men något måste ni väl vara?

FRÄMLINGEN.

Det beror på det allmänna omdömet, huruvida jag är något eller intet; sjelf kallar jag mig för det *sunda förnuftet*.

MINERVA.

Kors, det är ju en helt blygsam titel — (*för sig sjelf*) Den der måtte visst vara från Danviken.

FRÄMLINGEN.

Jag har en längre tid lefvat på landsbygden, men, drifven derifrån af den »*allmänna nöden*», har jag begifvit mig till staden för att försöka min lycka.

MINERVA.

Hvad befattning önskar ni då?

FRÄMLINGEN.

Min patriotism säger mig, att jag skulle vara passabel i hvad tjenst som helst; men detta oaktadt skulle jag ganska väl åtnöja mig med en af de så kallade »*tills vidare*», ty troligtvis lyckas det mig aldrig att bli ordinarie här i verlden.

MI-

MINERVA.

Har ni lust för Sjöförvaltningen? Det vore i sanning en plats för *sunda förnuftet!*

FRÄMLINGEN.

Ja visserligen; men det der har sina sidor.

MINERVA.

Ganska riktigt — sina sidor som min herre säger. Sjöförvaltningen har både sin aktiva och passiva sida, och med båda har den helt nyligen kokettcrat; med den förra, genom den beryktade *Reglements-förändringen* — med den sednare, genom det nästan lika så beryktade *afsättnings-försöket.* Vill ni derföre der göra lycka, måste ni hvarken hafva lifliga finger eller liflig tunga.

FRÄMLINGEN.

Hur är det med Hof-Cancellers-befattningen?

MINERVA.

Den är redan besatt, och så besatt som den kan vara —

FRÄMLINGEN.

Apropos derom, jag observerar just nu på en af knutarne till ert hus en *efterlysning.* — År denna efterlysning uppsatt af er?

MINERVA.

Hvarför efterfrågar ni det?

FRÄMLINGEN.

Emedan, om det så förhåller sig, jag ej kan underlåta ge er en mention honorable derför. Hade

ni blifvit karl i edra dar, min fru, hade ni outsägligt väl passat till kronofogde.

MINERVA *(smickrad)*.

Ödmjukaste tjenarinna, min herre! På det ni måste blifva öfvertygad att jag, oaktadt min passiva qvinliga natur, lika väl förstår mig på den exekutiva som den lagstiftande makten, vill jag visa er något, som på det högsta skall intressera er. *(tar från bordet en större korkad flaska)* Här ser ni en flaska med spiritus vini; kan ni gissa, hvad jag deri har förvaradt?

FRÄMLINGEN *(betraktar noga flaskan)*.

Jag kan ej så noga säga; men det förefaller mig som såge jag deruti en liten mörk varelse utan hufvud och vingar.

MINERVA *(storskrattande)*.

Icke så orätt! *(för sig sjelf)* Det sunda förnuftet är ej så tokigt som man tror! *(högt)* Det är just Hartmansdorffs »*politiska mod.*»

FRÄMLINGEN.

Hvar har ni hittat det?

MINERVA.

På gatan bland glasbitarne efter Nermans sönderslagna fönsterrutor — Apropos rutor, vore ni hemma i glasmästarekonsten, kunde ni få ett godt engagement, ty den är den mest lönande nu för tiden.

FRÄMLINGEN.

Men på hvad sätt har en så ordentlig man som Hartmansdorff kunnat förlora detsamma?

MINERVA.

Kommer ni då ej ihåg, med hvilken rastlös ifver den utomordentlige Embetsmannen tillförene höll tummen på de fördömde oppositionisternes ögon? Och nu, då denna rastlösa ifver så väl hade varit af nöden, har han låtit allt passera, utan att våga sätta Indragningsmaktens snörlif på en enda af de uppösande Liberalisterne.

FRÄMLINGEN.

Om förlåtelse! Men var det ej frun sjelf, som för någon tid sedan förehöll honom denna rastlösa ifver, under försäkrandet att dessa indragnings-åtgärder stärkte den liberala Pressens kredit? Plär ni då understundom äta upp ert eget minne? —

MINERVA (*något förlägen*).

Ack, min bästa herre, ni förstår icke finessen i allt det der —

FRÄMLINGEN (*enfaldigt*).

Jo, jo men — det kan nog hända det; men efter vi nu kommit att språka på allvar, var af den godheten och säg mig, hvad frun har i de öfriga flaskorna?

MINERVA (*tar fram en annan*).

Ja, min herre, här ser ni en med bäska droppar uti. — Läs på etiketten, så finner ni att den är tillagad för *Stockholms Stads Consistorium*.

FRÄMLINGEN.

I anledning af Wesleyanska frågan kan jag förmoda — Jag har haft det nöjet, att smaka på dropparne, och måste medge, att det äro de bästa, som någonsin kommit från er officin.

MINERVA (*glad*).

Ja, är det icke oerhördt, att dylikt kan passera i vårt tidehvarf, som skryter af att vara sjelfva upplysningens prisma?

FRÄMLINGEN (*suckande*).

Ja, ja; men så går det när man träder in på de enskildta intressenas spher. Stockholms pastorer frukta, att Methodisterne skola uppäta deras påskägg, och hvad skulle väl ni säga, om någon i otid skulle vilja kläcka edra egna?

MINERVA (*beställsamt undvikande svaret*).

Se här skall jag visa er en annan liten flaska, innehållande en den ypperligaste bäskus man kan tänka sig. Den har jag tillagat åt Svea Rikes Erkebiskop och är ett kraftigt botemedel mot den heshet, han ådragit sig, under sina otaliga predikningar om, för och till »den allmänna nöden i landena.»

FRÄMLINGEN.

Detta kostliga fluidum har jag mycket hört omtalas, och man påstår det vara pressadt ur malört, plockad på Biskop Wingårds prebenden. Är det sant det?

MINERVA (*något förlägen*).

Hm! Hm! Tror ni då att man behöfver gå öfver ån efter vatten? Menar ni då att vårt Stockholms environner, dessa herrliga lustparker, sakna dylika örter?

FRÄMLINGEN.

Ganska riktigt anmärkt! Våra lustparker äro herrliga; under deras rika löfkronors skugga kan

det lyckligare slägtet med trygghet hvila sig, utan att behöfva göra bröd af deras bark! — Emedlertid var det obetänksamt handladt af Erkebiskopen, ty, derigenom att han fört allt brödet till landsorten, hafva sjelfva »*bagarne*» hållit på att svälta ihjel.

MINERVA.

Här har jag en burk, hvaruti förvaras ett mos, tillagadt åt Friherre Sprengtporten.

FRÄMLINGEN.

Hvaraf är det gjordt?

MINERVA.

Det är Argi mosaik.

FRÄMLINGEN.

Det kan man nästan se utanpå, så framt man ej helt och hållet är blind. Det måtte komma Harlingson väl till pass att ha en sådan vän som Argus; man ser också att det är den gamla akademiska sexan, som ännu knyter tillsamman vänskapsbandet. Stackars Sprengtporten! Hade du under din akademiska bana varit så *finurlig* som Harlingson; hade du mindre begagnat ditt tevatten och din Friherre-krona; så hade mycket säkert den vidunderlige magisterns 100 ögon med välbehag nedblickat äfven på dig; men så går det här i verlden. För öfrigt lärer nu Friherren hafva bortrest med mycken pomp och ståt, samt fört med sig hela Borgerskapets »odelade aktning och kärlek.»

MINERVA.

Hvarföre också han haft med sig en väldig mängd packvagnar, må ni tro.

FRÄMLINGEN.

Och icke allenast »*Redliga förbundet*,» utan äfven Publicisterne strödt blommor i hans väg. Dessa flaggor på half stång, dessa svarta västar på Börsen och framförallt dessa svartklädde borgare till häst — Hvilken skön opinionsyttring! — Allt det der förefaller mig som en begrafningsfest, firad till de *Friherrliga* handtryckningarnes, de *Borgerliga* brorskålarnes och de *öfverståtliga* middagarnes minnen!

MINERVA (*häpen*).

Hvadan denna vältalighet, min herre? Ni måtte antingen vara *En* bland de *Aderton*, eller också *En* bland de *Femtio Äldste!* Det skulle jag i sanning icke trott er om!

FRÄMLINGEN.

Bland alla dessa kostliga essencer och moser har ni utan tvifvel äfven *Gnospelii* starköl?

MINERVA (*visande på en liten halfbutelj*).

Ja, visserligen, men det börjar bli något nattståndet.

FRÄMLINGEN.

Det var ju det ölet, som sköljde bort vakten i Ålandsgränd.

MINERVA.

Man påstår det; men jag skall visa er ett annat öl, till färgen något *ljusare*, men beryktadt kring hela staden för sin *bornering*, neml. Brandelii — Se der! (*pekande på en ovanlig helankare*) ser ni Wasabandet som hänger på tappen? —

FRÄMLINGEN.

Det måtte vara en stark dryck, då den så hastigt kunde slå *Norra Esquadronen i hufvudet* — Jag undrar om det slagit lika bra vederbörande *för hufvudet?*

MINERVA (*mycket bestämd*).

Är ni nog enfaldig att tro, det man skulle kunna bjuda vederbörande något så groft som det der? Nej, min herre, bättre vet man att lefva och skicka sig, än så! —

FRÄMLINGEN.

Är det sanning, som Aftonbladet påstår, att $\frac{19}{20}$:delar af Hufvudstadens befolkning samlat malt dertill?

MINERVA.

Aftonbladet påstår? —— Det är så mycket mer orimligt, som $\frac{19}{20}$:delar utgöra stadens fattige; och, tro mig, vederbörande förstå nog att, hvad dem beträffar, leda mäskångan åt ett helt annat håll. Det finnes tvenne slags afledare: prygel och kontanter, och på båda kan man vara liberal, när så behofvet bjuder.

FRÄMLINGEN.

Hvad ni är afundsvärd, min fru, som med så utmärkt skicklighet kan göra reda för allt! — Förmodligen har ni äfven i ert våld några af årets *blåbär*, som just i dessa dagar skola vara mogna? —

MINERVA.

Inte ännu, men jag hoppas det skall bli en vacker skörd deraf.

FRÄMLINGEN.

Hvad som slutligen mest af allt förvånar mig, är, att ni, under så heta dagar som i Junii och Julii, kan hålla edra varor fria från de besvärliga insekterna.

MINERVA.

Ingenting är lättare än det; ty, ser ni, jag har en kostlig flugmat, den jag, i händelse insekterna bli för oroliga, slår ut på några *flata* tallrickar till allmän traktering.

FRÄMLINGEN.

Och denna flugmat heter?

MINERVA.

Rysshjelp, min vän! Ingenting annat än vanlig *rysshjelp*; och få de den i sig, låta de nog bli både att surra och sticka.

FRÄMLINGEN *(artigt)*.

Allt är oändligt väl ordnadt, det måste jag medge. Emedlertid får jag tacka er för den godhet och beredvillighet, hvarmed ni gått mig tillhanda med edra för mig så vigtiga upplysningar!

MINERVA *(niger)*.

Jag ber aldraödmjukast! — — *(blir i en hast ovanligt storögd)* Hvad ser jag? — Komma icke der Aftonbladet och Dagligt Allehanda med Freja midtemellan sig! — — Hvad vilja de gökarne här? — Ett hyggligt sällskap min sann! — Här, min herre, har ni ett fält för konversationen; men stå på er, ty, oaktadt ni utger er för sunda förnuftet, äro de

der figurerna kapabla nog att prata ikull er tio gånger — Jag, för min del, kan likväl ej ha den äran att för denna gången deltaga deruti *(skyndar in i huset).*

FRÄMLINGEN.

Lik en klok general vill jag rekognoscera terrängen, innan jag attackerar — hvad säger jag? — attackera sådana der förfärliga Bussar! Nog har jag politiskt samvete; men politiskt mod — — Dertill har det der herrskapet uteslutande patent-rättighet, fruktar jag. Det blir således ej för första gången jag måste draga mig å sido *(drar sig bort, likväl så att han då och då märkes af åskådarne).*

(Aftonbladet, Dagligt Allehanda *och* Freja *beträda scenen.* Aftonbladet, *oaktadt den uppstoppade rocken, lika mager som förr, bär på hufvudet en halmhatt till symbol af den gyllene skörden; ser för öfrigt mycket belåten och välmående ut, och tyckes vara en representant af flera* nollor. — Dagligt Allehanda, *mycket undersätsig och knubbig, blossar och svettas oupphörligt, men ser för innerligt beskäftig ut, svänger med käppen och armarne, lik en som aldrig vet* »hvart det tar vägen;» *men ändock alltid följer med.* — Freja, *bärande i handen den vanliga grofsömmade* ridikylen, *hvaruti finnes förvarad den gamla konfekten med de putslustiga deviserna på, håller sina tvenne kavaljerer, en under hvardera armen, sneglar lättsinnigt till höger och venster, koketterande med sin hvita krage och svarta yllekjortel.)*

FREJA.

Här, mine kusiner, var det, som jag och den ministeriella gouvernanten klöstes. Ser ni ej märkena efter striden. Der några näfvar puder; man ser tydligt, att samma puder varit begagnadt i flera peruker.

AFTONBLADET.

Men jag tycker mig deribland upptäcka några färska nypor. Jag undrar just, om dessa ej äro en profsort af det, som en gång kommer att damma i hufvudet på den blifvande Professor Schytianus i Upsala.

DAGLIGT ALLEHANDA.

Men hvad kan det der vara? Det ser nästan ut som sirapskarameller.

AFTONBLADET.

Ah! det är det »hvita plåstret», som Hennes nåd också måtte ha tappat.

FREJA.

O min Gud! Der ligger en afbruten kartnagel, hvilken rar antiquitet! Låtom oss skicka den till Professor Schröder i Upsala. Jag tycker mig just höra honom examinera den: Nagel? »alldeles»; Kart? »ingalunda.»

AFTONBLADET *(seende sig omkring)*.

Mutter Minerva har stängt krogen, ser jag; men det gör ej till saken, ithy jag tagit med mig en rymlig flaska *spiritus rector*, hvarvid vi kunna göra våra reflexioner.

DAGL. ALLEH.

För att vara ogenerade, vilja vi, med kusin Frejas tillåtelse, lägga af oss rockarne.

FREJA.

Som ni behagar, mine kusiner!

(De kasta af sig rockarne.)

AFTONBLADET *(till Dagl. Alleh.)*.

Kors, hvad bror har för ena trinda och knubbiga armar!

DAGL. ALLEH. *(smickrad)*.

De ä' *ärliga*, som man säger *(gör en prim i luften)*.

AFTONBLADET *(tar på sina)*.

Mina hålla sig något smala; men de äro desto längre och senigare — —

FREJA *(till Aftonbladet)*.

Nej, men se hvilket präktigt shirting kusin har i sina skjortor.

AFTONBLADET *(förnöjd)*.

Ja, Gud vare lof! Det har varit goda förtjenster nu på några veckor. Sjelfva väfstycket fick jag på ett besynnerligt sätt: Tvenne Cancellerer släppte till ullen, Hindbeckska Divisionen kardade den, Crusenstolpiska Juryn uppsatte väfstolen och Lifgardet till häst *slog ihop* väfven. Det är ju högst eget i sitt slag!

DAGL. ALLEH. *(äfven förnöjd)*.

Åh ja! Jag kan icke heller klaga. Om allt går mig i handen så väl som hittills, hoppas jag på mitt »lilla landtställe» kunna uppsätta en hel ladugård, isynnerhet om tillgången på nötkreatur blir lika stor, som den varit och är.

FREJA *(romantiserande)*.

Shirting och *Ladugård* — hvilka herrliga äm-

nen för novellen och romantiken! — De komma mig väl till pass.

AFTONBLADET *(till Dagl. Alleh.).*

Huru mycket hafva vi ej uträttat, min bror, sedan vi gjorde slut på de lumpna tvisterna! Bror har på ett utmärkt sätt kämpat vid min sida, och jag kan ej nog uppskatta värdet af detta bistånd; men hvar i all verlden har bror fått sina många och mustiga reflexioner ifrån?

DAGL. ALLEH. *(gör en bock).*

Oändligt obligerad, min heders bror! Hvar jag har fått dem ifrån, det vete Gud; men att jag haft många och mustiga, som bror behagat säga, det känna nog mina stackars *fyra spaltar*, som nästan digna af trötthet; jag hade derföre tänkt fråga bror, om jag icke borde skaffa mig en *femte?*

AFTONBLADET *(något hvitare om näsan).*

Visserligen, söta bror; men den femte — — den — den är, som det femte hjulet under vagnen —

DAGL. ALLEH. *(häftigt).*

Ja, men bror sjelf kör ju på dermed, och det går både fort och prydligt.

AFTONBLADET *(med mycken ljufhet).*

Det är en annan sak med mig, min hjertans bror; ty ser du, om aftnarne kan det göra detsamma, hur man far fram; men för bror, som kommer så der *öppet* och *ärligt* om morgnarne och, för att tala poetiskt, stiger upp med Aurora, passar det i sanning bäst att komma på *fyra* — ja till och med

två vore tillräckligt, och derigenom blefve bilden ännu mer träffande — så gör syster Freja.

FREJA (*niger och slår honom lätt på kinden*).

Din Filur! — Kusin Aftonblad har rätt; men han hade bordt tillägga, att *fyratalet* så till vida är lämpligare för Dagligt Allehanda, som det kommer att bli ett *conditio sine qua non* för den blifvande ladugården.

DAGL. ALLEH. (*fromt*).

Jo, jo — det är allt mer öppet och ärligt att komma på fyra — så är det, ja.

AFTONBLADET (*tar honom i hand*).

Visst är det så, kära bror!

FREJA (*hastigt*).

Men skäms ni då icke, att i ett fruntimmers närvaro stå och courtisera hvarandra?

DAGL. ALLEH.

Kusin har rätt, och ehuru dina kyssar ej äro särdeles söta, vill jag dock våga kuppen. (*kysser Freja*).

FREJA (*svansar sig litet*).

Hu, hvad kusin är tung och orakad! Det är ju en riktig borst kring kusins mun. Tocke vet jag Aftonbladet; han är så slät och rörlig, som trots någon af de rutor, som dansade ur hans våning vid Nygatan.

AFTONBLADET.

Låtom oss skölja ner allt det der med ett glas af min goda *spiritus rector!* —

(*De sätta sig vid bordet — Aftonbladet skänker för — Glasen tömmas hastigt och fyllas igen.*)

AFTONBLADET *(med glaset i hand).*

Lefve den oppositionella Pressen! *(dricker.)*

DAGL. ALLEH. *och* FREJA.

Lefve! Lefve! *(de dricka.)*

AFTONBLADET.

Ner med all servilitet! Ner med Statstidningen och Minerva!

DAGL. ALLEH.

Håll, bror! Minerva har iakttagit en »berömlig tystnad.» —

FREJA.

Nå lefve hennes tystnad då! *(dricker.)*

AFTONBLADET *och* DAGL. ALLEH.

Lefve! Lefve! *(de dricka.)*

AFTONBLADET *(på nytt fyllande glasen).*

Bort med Hartmansdorff och Nerman! Hartmansdorff isynnerhet!

DAGL. ALLEH.

Nej, Nerman i synnerhet!

AFTONBLADET.

Hartmansdorff är värst!

DAGL. ALLEH.

Nerman är värst, säger jag!

AFTONBLADET.

Svamla ej min Bror! Kom ihåg, hur många gånger Hartmansdorff dragit in mig.

DAGL. ALLEH.

Hvad betyder det? Nerman har dragit in en tjenst för mig!

AFTONBLADET.

Nå, hvad betyder det!

DAGL. ALLEH. *(arg).*

Hvaba! Betyder det ingenting?

AFTONBLADET *(argare).*

Det börjar ta eld i krutet, märker jag!

DAGL. ALLEH. *(argast).*

Och der har du explosionen! *(ger honom en puff.)*

AFTONBLADET *(qvitterar).*

Och der *reflexionen!*

(de boxas.)

FREJA *(vill åtskilja dem).*

Åren ni rent af besatte, mine herrar! — *(dänger på dem med ridikulen, så att kubeber karamellerna hagla kring deras näsor, tills hon, träffad af en förflugen puff, kastas under bordet).*

FRÄMLINGEN *(framskyndande, ropar).*

Detta är i sanning en duktig Press, ehuru den går förmycket med handkraft!

(striden upphör — allmän flathet.)

AFTONBLADET *(till Dagl. Alleh.).*

För tusand, Bror Dagligt Allehanda, jag tror man observerar oss!

DAGL. ALLEH. *(flåsande).*

Och på en sådan sida till, på köpet.

FREJA *(krypande fram från bordet till främlingen).*

Min herre, ni förstår väl, att allt detta är ett fantasispel.

AFTONBLADET.

Ett fantasispel, blott för ro skull, kan ni väl förstå.

FRÄMLINGEN.

Om förlåtelse mitt herrskap för det jag störde detsamma! — Att bryta fantasispelen är, ty värr! *sunda förnuftets* gamla vana!

DAGL. ALLEH. (*reser sig på tåspetsarna*).

Hvad! min herre skulle vara —

AFTONBLADET (*hukar ned sig*).

Det kan man ej se på herrn —

FREJA (*bligar genom fingern*).

Min Gud, hvilken enfaldig uppsyn!

FRÄMLINGEN.

Och likväl är jag *sunda förnuftets.*

ALLA TRE (*lorgnetterande honom.*)

Fullkomligt obekant — simpelt klädd — hål på armbågarne.

FRÄMLINGEN.

Det är bevis på, att jag måste armbåga mig fram här i verlden.

DAGL. ALLEH.

Nå, efter ni är sundhetsförnuftet, så kan ni väl slita vår tvist?

AFTONBLADET.

Hvem, antingen Nerman eller Hartmansdorff, är den största syndapalten?

FRÄMLINGEN.

Hvad Hartmansdorff beträffar, försäkrar jag att jag ej haft någon bekantskap med honom sedan 1823

års

års Riksdag. Då stod jag mycket väl i vantarne hos honom; också var det jag, som utgjorde lifsprincipen i hans politiska trosbekännelse; [men sedan han fått vantarne broderade, skämdes han för sin gamla connesans och körde mig på porten. För öfrigt har han alltid förefallit mig lik en nöt, som, oaktadt sin temmeligen friska kärna, likväl har ett så groft och ogenomträngeligt skal, att det ej är möjligt med vanliga menniskotänder genomtränga det, åtminstone så länge han sitter på grön qvist. Det har alltid legat i vår statsmans karakter något *saligt*, och hvem vill väl tillvita honom det? — men att vilja bli *högstsalig* — det är mer än vår syndiga natur kan fördraga. Märkvärdigt är det likväl, att han började med detta fromma sträfvande först efter sedan han gifvit Eklesiastik-ärenderna på båten.

AFTONBLADET.

Detta blir emedlertid, min herre, det förnämsta, kanske enda *hufvuddraget*, i hans biografi.

DAGL. ALLEH.

Ån Nerman då? — I hvilket rum vill min herre sätta honom? — Han är roten och upphofvet till allt ondt! Känner min herre honom?

FRÄMLINGEN.

Till hälften känner jag honom mycket väl, men den andra hälften har lyckan, med hvilken jag ej har lust springa i kapp, bemäktigat sig. Likväl

har lust springa i kapp, bemäktigat sig. Likväl måtte han vara en stor syndare, efter det allmänna omdömet valt honom till sin förnämsta skott-tafla.

DAGL. ALLEH.

Jo, det kan ni glädja er åt!

FRÄMLINGEN.

Har han begått mord?

DAGL. ALLEH.

Ah, gu bevars! Det kan man väl inte säga.

FRÄMLINGEN.

Gjort någon stor Tullbalans kanhända?

DAGL. ALLEH.

Åh nej! Det är ej i Tulln eller Finanserna han balanserat.

FRÄMLINGEN.

Utan återhåll begagnat Indragningsmakten?

FREJA.

Det är ej han som håller i tömmarne, oaktadt han måste bära, och säkert gerna bär piskan.

FRÄMLINGEN.

Då har han begått majestätsbrott mot Konungen eller mot konseljen.

ALLA TRE (*skrikande*).

Utsch nej! Långt derifrån!

FRÄMLINGEN.

Nå, men då förvånar det mig att —

DAGL. ALLEH. (*häftigt*).

Känner ni då ej den nya form, hvaruti han söker omstöpa Rikets Embetsverk och Collegier?

FRÄMLINGEN.

Söker han det? — Det är orätt, så framt den form, de förut inneha, är den rätta.

AFTONBLADET.

Ni känner ej heller hans Polismästare-bana?

FRÄMLINGEN.

Den var visserligen ej utmärkt, icke en gång genom pliktfällning eller prygel.

DAGL. ALLEH.

Ån hans befordrings-system då? — Invigde han icke sitt Justitiekanslers-embete med att förbigå en ung tjensteman, som är allmänt känd för den »ärligaste» under solen!

FRÄMLINGEN.

Det var mycket orätt, det medger jag; men man påstår ju, det förhållandet emellan förmannen och den förbigångne underordnade ej var särdeles intimt?

DAGL. ALLEH. *(slår ihop händerna)*.

Hvad har då det enskildta med det allmänna att skaffa?

FRÄMLINGEN.

En högst rättvis fråga; men hvarföre följer då min herre, tillika med de andre Publicisterne, den plägseden, att vägra emottagandet af sådana artiklar, som stå i antipati mot edra egna grundsatser? — Jag ber om förlåtelse; men äfven detta är ett slags befordrings-system, hvarpå det allmänna ej vinner.

AFTONBLADET och DAGL. ALLEH.

Hur sad' min herre?

FRÄMLINGEN *(skriker dem i örat)*.

Skall jag säga om det?

AFTONBLADET och DAGL. ALLEH.

Ts! Tror ni er ha någon af Manilla-folket framför er?

FRÄMLINGEN.

Nej, gubevars! Hela verlden vet ju att herrarne på intet vis äro stumme; men si, döfheten är något helt annat och kommer naturligtvis af de bullrande ångmachiner, hvarmed Herrarnes Press går; men, för att återgå till ämnet, tror jag likväl, att Nerman, om han ej är något utmärkt i det goda, ej heller till den grad är utmärkt i det onda, att hela Oppositions-pressen derföre borde falla på hans nacke.

FREJA.

Och en styf nacke har han i sanning, hvarföre han också satt sig på »sina höga hästar», churu han ej kan rida på annat än ord.

DAGL. ALLEH. *(sätter näsan i vädret)*.

Och hvarigenom har han dokumenterat sin skicklighet? — En simpel ofrälse kommer hit och skuttar öfver oss allesamman.

FRÄMLINGEN.

Aha! Jag begriper nu — Han är ofrälse — Herrskapet har ganska rätt: det är blott Frälset, som får sitta på höga hästar.

(En Hästgardist *sträcker in på scenen, jagande framför sig de grufligaste* Rabulister: *Sönderpiskade Beckbyxor och hoplappade Förskinn, högtslamrande Trädskor och högtklingande Krämare-förklän, förlegade Borgar-uniformer och nedpunschade Student-frackar, tåstötte Skrifvare-stöflor och sönderskrufvade knäfvelbårar, alla med* »svarta händer.» *De fly öfver teatern, under ett förfärligt hvisslande och hurrande).*

RABULIST-CHOR *(accompagnerad af sabelhugg).*

Rutor ut å' rutor in, å' rutor alla dagar!
Hoppfallera! Hippfallerallall — Hoppfallera!
»Frihet för vår Crusenstolp',» ell' fan i edra magar!
Hoppfallera! Hippfallerallall — Hoppfallera!

»Tjenare», sad' Crusen»-stolp', jag fastnar ej på kroken;
Hoppfallera! Hippfallerallall — Hoppfallera!
Å' så skref han, blef martyr å' fick för oss på snoken.
Hoppfallera! Hippfallerallall — Hoppfallera!

»Ställningar, Förhållanden» på Waxholm honom fäste;
Hoppfallera! Hippfallerallall — Hoppfallera!
Derför »lefve Crusenstolp'»; Han är vår vän den bäste.
Hoppfallera! Hippfallerallall — Hoppfallera!

(De försvinna.)

HÄSTGARDISTEN *(rider på Publicisterne).*

Skingra er! Hvad ä' de för folksamling?

AFTONBLADET.

Kallar du det här för folksamling?

HÄSTGARDISTEN.

Ja, ni må vara hvad ni vara vill, så skingra er; eljest gör jag en chock på er!

AFTONBLADET *(ironiskt).*

Det var troligtvis du, som sökte rida ikull Storkyrkan — — Du har väl nu, liksom då, för mycket eller för litet i hufvudet? —

DAGL. ALLEH. *(hoppande i skjortarmarne).*

Vänta till nästa Riksdag — vi vilja försöka om vi ej kunna få dig ur sadeln, »det lofva vi!»

FREJA *(qvickt).*

Tycker du det är manhaftigt, att accompagnera »Salomos höga visa» med »bakdelen?»

HÄSTGARDISTEN *(förgrymmad).*

Ska ni skrämma hästen med ert fördömda skrik, ni? Spar skriket till Hultberg kommer med sina prygel!

AFTONBLADET *(till Dagl. Alleh.).*

Är det sant att man brukar prygel?

DAGL. ALLEH.

Jag har hört det af »trovärdiga personer.»

FREJA *(ångslig).*

Hassel åt män och björk åt qvinnor och barn!

ALLA TRE *(tagande sig bak).*

Hvilket rysligt »personligt ingripande!»

HÄSTGARDISTEN.

Har ni kittlat andra, så skola vi försöka kittla er!

ALLA TRE.

Prygel skall uppröra alla sinnen!

HÄSTGARDISTEN.

Blott ett, nemligen Känseln.

AFTONBLADET (*sträcker på benen*).

Friheten är i fara; låtom oss springa af alla krafter!

DAGL. ALLEH.

Och ropa så hela Nationen skall höra det!

FREJA.

Jag skall hjelpa till med båda delarne!

ALLA TRE (*med full hals*).

Man våldför Tryckfriheten, i det man pryglar dess Organer!!! I Gevä-ä-är—

(*Aftonbladet och Dagligt Allehanda lägga rockskörten fram på magen och börja, åtföljda af Freja, som för vighetens sku'l kastat af sig kragen och yllekjorteln, skala af utaf alla krafter. Efter dem sätter Gardisten i sporrstreck, huggande med sabeln åt deras hufvuden.*)

AFTONBLADET (*under språnget*).

Aj! — Jag fick ett hugg i hufvudet! —— Hur kan sådant vara möjligt! (*sträcker ut sina långa ben till den grad, att han med grenen nästan sopar marken.*)

DAGL. ALLEH. (*pustande*).

Åh — man — brukar skarpslipad sabel — min Bror! — — Aj, min hjerna! Herre min Gud! (*gör med sina korta ben de otroligaste skutt.*)

FREJA (*drypande af svett*).

Det här kostar — mera — på, än att taga Hof-Rätts- eller Pastoral-examen! (*springer och hjular emellanåt.*)

(*De försvinna. Man hör länge bakom scenen ett tungt flåsande i förening med skramlet af vapen och hästfötter.*)

FRÄMLINGEN (*under hela affären på afstånd*).

Aldrig hade jag anat, att Publicisternes fötter skulle stått i så godt förhållande till deras tungor; de springa ju värre än Djurgårds-löparne! —

MINERVA (*som smygit fram ur huset*).

De der ha så många gånger skalat öfver skacklarna, att man ej bör undra på, om vanan blifvit andra naturen.

HÄSTGARDISTEN (*insträckande, ursinnigt tumlande med hästen*).

Fördömdt, att ett sådant kap skulle gå mig ur händerna! O! hade detta lyckats mig, vore jag bestämdt Öfverståthållare — Jag skulle ej jag, som Sprengtporten, låta de civila småsakerna undantränga den ädla taktiken! — Aha! Man skockar sig ånyo! (*rider på Minerva*) Skingra er!

MINERVA (*arg*).

Hvaba? skulle jag skingra mig, jag, en ensam person, ett ensamt fruntimmer!

HÄSTGARDISTEN.

Ska ni inte det? — Jag har ordres att skingra alla massor, och du är minsann icke bland de minsta!

MINERVA (*gruftigt arg*).

Du skulle ha lust att sätta mig på 18 timmars vatten, kanhända?

HÄSTGARDISTEN.

Det skulle göra dig godt! se så — håll inga tal, madam!

MINERVA (*eldröd i ansigtet, tar upp ett kort med guldkanter*).

Läs detta kort, din snörmakar-skylt, och bäfva!

HÄSTGARDISTEN *(läser).*

»Hoftvätterskan *(bockar sig)* och Näringsidkerskan på Vördnadsfulla foten *(krymper ihop af vördnad)*, Enkefru Minerva, liten och tjock till växten, äger fritt till- och afträde i alla vakter.» — Jag ber nådig frun aldraödmjukast om förlåtelse!

MINERVA *(stolt).*

Nå så ha väderkorn en annan gång!

HÄSTGARDISTEN *(ödmjukt).*

Det lofvar jag — — Men om man skulle försöka, vid nästa Riksdag, göra en chock på mitt ädla Regemente, hoppas jag nådig frun — —

MINERVA.

Det begrips; men låt derföre bli att söka skingra mig!

HÄSTGARDISTEN.

Gubevars! — Vi skola tvertom dra försorg om, att nådig frun hänger ihop så mycket som möjligt. — *(för sig sjelf)* Ånnu ingen arrestering! I dag är det min olycksdag! *(blir varse främlingen)* Aha! »se der ha vi en fähund!» *(rider på honom)* Arrestera! arrestera!

FRÄMLINGEN.

Hvad nu? — Hvad betyder detta våld? — Jag har ju under hela tiden hållit mig på »honnett afstånd.»

HÄSTGARDISTEN *(tappert).*

Man resonnerar icke; man bara arresteras!

FRÄMLINGEN.

Jag är sunda förnuftet!

HÄSTGARDISTEN.

Det angår mig ej! Jag har inga förhållnings-ordres derom!

FRÄMLINGEN.

Men min bästa herre — —

HÄSTGARDISTEN.

Man är ovettig mot patrulln — arrestera!

FRÄMLINGEN.

Jag klagar hos Justitiæ-Ombudsman!

HÄSTGARDISTEN (*trygg*).

Har ingen fara — — Först måste jag likväl skaffa dig något att klaga öfver.

FRÄMLINGEN.

Jag anhåller åtminstone om hederlig arrest!

HÄSTGARDISTEN.

Det får Stadsfiskalen dra försorg om. Han låter hvarken sig, eller någon annan torrsta ihjel. Arrestera!

FRÄMLINGEN.

Att man ej sätter mig bland de gröfsta Rabulister!

HÄSTGARDISTEN (*rasande*).

Man utöser smädelser mot vakten — Derföre i kurran med dig, och sedan *offentlig afbön* till på köpet. (*tager Främlingen vid örat och rider bort med honom.*)

(*Det mörknar.*)

MINERVA (*ensam*).

Se der de båda ytterligheternas öde! — Allt går förträffligt; ty »lefve snillet, det må nu gå med förnuftet huru det vill.» (*En handgevärs-salfva bakom scenen*) — Hvad är det?

STATSTIDNINGEN (*instörtar med andan i halsen*).

Hör ni! Tryckfriheten! Tryckfriheten!

MINERVA.

Man *trycker* af rätt duktigt, hör jag! Det var en skarp salfva! —

STATSTIDNINGEN.

Oh! Det behöfs många *salfvor*, för att läka den sårade monarkien! — Man måste ha Riksdag, eller hvad säger ni?

MINERVA (*tiger*).

STATSTIDNINGEN.

Den »fräcka Oppositionen» måste störtas!

MINERVA (*tiger*).

STATSTIDNINGEN.

Vårt land är ej moget för Tryckfriheten, eller hur?

MINERVA (*tiger*).

STATSTIDNINGEN.

Derföre Riksdag med det första! I Örebro eller — hvilket tycker ni?

MINERVA (*tiger*).

STATSTIDNINGEN.

Kanhända ni heldre väljer Arboga för kringlornas, eller det goda ölets skuld?

MINERVA (*tiger*).

STATSTIDNINGEN (*förargad*).

Har ni förlorat tungan just nu då den behöfves, och då vi båda så väl kunde hålla stången? — — — Det politiska modet måste utsläppas! Hvar har ni flaskan?

MINERVA (*tiger och pekar på bordet*).

(*Statstidningen springer dit, gripar i flaskan. Korken far med en förfärlig smäll i rymnden, och det* politiska modet *jagar ur flaskan bort genom luften.*)

MINERVA (*knipslug*).

Nu är det tid att gå till sängs, ty hjernspökenas timma är inne och först vakna, när sansens vällingsklocka börjar ljuda igen. (*gäspar och går in i stugan*).

(*Man hör ett grufligt skrikande och smackande i luften.*)

STATSTIDNINGEN.

Ve mig! den vilda Jagten kommer!

(*Vålnaderna af det* Femtonde Aftonbladet, Nyare Dagligt Allehanda *och* Freja *inrusa, förföljde af Stadsfiskalen i hyrvagn, kringfladdrad af* Spürlingar *och "ljusblåa Paschar."*)

CHOR AF VÅLNADER.

Uhui! Uhui! Uhui!
Ve! O! ve! Politiskt mod
Druckit har vårt hjerteblod!
Uhui! Uhui! Uhui!
Solen mistat har sin färg;
Våra gamla ben sin märg.
Uhui! Uhui! Uhui!
Lik Thors bockar uppät's vi;
Men i morgon lefva vi!
Uhui!

STADSFISKALEN.

»Arrestera, håll fast bara!»

VÅLNADERNA (*ökande farten*).

Från öster till vester!
Från öster till vester!

STADSFISKALEN (*ger dem sparkar*).

Sequester!
J Lekmän och Prester!
Sequester!

(*De försvinna i luften.*)

STATSTIDNINGEN (*torkar svetten ur pannan*).

Hu! — Det är öfverståndet — — — Mina »*beriktiganden*» triumfera — — Tänden eder j nattens ljus och bestrålen deras seger!

(**Irrbloss** *och* **Lycktgubbar** *skjuta ur jorden och dansa i natten.*)

STATSTIDNINGEN *) (*upplyst*).

Aria.

(Mel. ur Rataplan: *Den frågan beständigt matronorna bryr.*)

Välkomna j salfvor, dra'n skarpt och stån bi;
Ty friheten är »Vädergifts blanderi»;

---

*) Det torde ej behöfva någon förklaring, hvarföre jag gifvit Statstidningen en sådan roll i pjesen, alldenstund hon, under de så kallade heta dagarne, visat en spökrädsla, som, om den ock vore verkligt rotad i hennes omdöme, och, som jag tror, högst välmenande nit, likväl ej anstår en Regerings organ. Deremot anser jag mig böra fästa Läsarens uppmärksamhet på några deruti helt nyligen befintliga artiklar under rubrik af: "*Några bidrag till Karakteristiken etc.*", som ej äro utan värde och kläda henne vida bättre, än den stumma värdighet hon i allt äflas iakttaga. För öfrigt hade det varit önskligt, om alla, som, under den sednaste tiden, sprungit med limstången, velat behjerta Leopolds uttryck: "Gör narr af svärmarn blott, och tro att ni gjort nog; det är till stora fall, som blixten måste sparas."

Men oppositionen den »fräcka» skall dö,
Afstraffas med vatten och prygel ell' spö.

(dansar)

Trallera! — Trallera! — Trallallallalla Tralleralera! — Trallellera!

Välkomna j salfvor, dra'n skarpt och stån bi!
Ty Tryckfrihet är just ett »Rab'listeri;»
Derför skola »Septemberlagar» dras hit,
Garnerad' med hästskor, baj'netter och plit.

(dansar)

Trallera! — Trallera! — Trallallallalla Talleralera! — Trallallera!

(I fonden brinner oxhufvudet, hvarur det **Subjektiva omdömet** *framskjuter och försvinner i mångfärgade luftbägare. —* **Irrblossen** *gjuta sig tillsammans och bilda en lågande Char, hvaruti Statstidningen uppstiger, och affärdas, dragen af* **Lycktgubbarne**. *— Det* **Allmänna missnöjet**, *ett stort irrbloss i salig Argi gestalt, gör, under många knallar, några kullerbyttor öfver teatern, och slutar Galla-Spektaklet med ett skutt ner i sufflörluckan.)*

Ridån faller.

Rättelser:

Sid. 6 *rad.* 12 *står:* Orchester stämmern *läs:* Orchestern stämmer
— 12 — 12 — Spegeln, — Samlaren,
— 15 — 3 — rösten! — rosten!

Priset: Sexton skillingar Banko.